

Lieta C-230/21**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2021. gada 9. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (Ārvalstnieku strīdu izskatīšanas padome, Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 6. aprīlis

Prasītāja:

X, rīkojoties pati savā vārdā un kā viņas nepilngadīgo bērnu Y un Z likumiskā pārstāve

Atbildētāja:

Belgische Staat (Beļģijas valsts)

Pamatlietas priekšmets

Prasītāja ir cēlusi divas prasības *Raad voor Vreemdelingenbetwistingen* (Ārvalstnieku strīdu izskatīšanas padome) par Sociālo lietu un sabiedrības veselības, kā arī patvēruma un migrācijas lietu ministra pilnvarotās personas 2020. gada 17. marta lēmumu, ar kuru tā atteica, pirmkārt, piešķirt prasītājai vīzu ģimenes atkalapvienošanās nolūkā ar viņas Beļģijā kā bēgli atzīto meitu un, otrkārt, vīzu humānu apsvērumu dēļ viņas abiem nepilngadīgajiem dēliem.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Jēdziena “nepilngadīgie bez pavadības” interpretācija Direktīvas 2003/86 2. panta f) punkta, lasot to kopsakarā ar 10. panta 3. punkta a) apakšpunktu, izpratnē

Prejudiciālie jautājumi

Vai Savienības tiesības, it īpaši Padomes Direktīvas 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu 2. panta f) punkts, lasot to kopsakarā ar 10. panta 3. punkta a) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka “nepilngadīgais bez pavadības”, kurš ir bēglis un uzturas kādā no dalībvalstīm, saskaņā ar viņa valsts tiesību aktiem “nedrīkst būt precējies”, lai rastos tiesības uz ģimenes atkalapvienošanu ar pirmās pakāpes radniekiem taisnā augšupējā līnijā?

Ja atbilde ir apstiprinoša: vai nepilngadīgu bēgli, kura ārvalstīs noslēgta laulība sabiedriskās kārtības dēļ netiek atzīta, var uzskatīt par “nepilngadīgo bez pavadības” Direktīvas 2003/86/EK 2. panta f) punkta un 10. panta 3. punkta izpratnē?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Padomes Direktīvas 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu 2. panta f) punkts un 10. panta 3. punkts

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 24. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm

Komisijas 2014. gada 3. aprīļa Paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par norādījumiem, kā piemērot Direktīvu 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu

Atbilstošās valsts tiesību normas

Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen [1980. gada 15. decembra Likuma par ārvalstnieku ieceļošanu, uzturēšanos un apmešanos uz dzīvi valsts teritorijā un izraidīšanu no tās] (turpmāk tekstā – “Ārvalstnieku likums”) 9. pants, 10. panta 1. punkta pirmās daļas 7) apakšpunkts, 13. un 61/14. pants

Wetboek van internationaal privaatrecht (Kodekss par starptautiskajām privāttiesībām, turpmāk tekstā – “WIPR”) 21., 27. un 35. pants

Īss pamatlīetas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītājas meita (dzimusi 2001. gada 2. februārī) kā nepilngadīgā tika salaulāta 2016. gada decembrī Libānā ar Y. B., kuram Beļģijā bija spēkā esoša uzturēšanās atļauja.
- 2 Viņa 2017. augustā ieradās Beļģijā. *Dienst Vreemdelingenzaken* (Ārvalstnieku dienests) viņas laulību neatzina, jo runa ir par bērnu laulību, kura ir pretrunā sabiedriskajai kārtībai. 2018. gada septembrī viņa tika atzīta par bēgli.
- 3 2018. gada decembrī prasītāja Beļģijas pārstāvniecībā Beirūtā (Libāna) lūdza izsniegt vīzu ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, lai atkalapvienotos ar viņas meitu Beļģijā, un divas vīzas humānu apsvērumu dēļ viņas nepilngadīgajiem dēliem.
- 4 Sociālo lietu un sabiedrības veselības, kā arī patvēruma un migrācijas lietu ministra (turpmāk tekstā – “ministrs”) pilnvarotā persona 2019. gada jūnijā atteica izsniegt vīzu ģimenes atkalapvienošanās nolūkā un vīzu humānu apsvērumu dēļ prasītājas dēliem. Ārvalstnieku strīdu izskatīšanas padome 2019. gada novembrī šos lēmumus atcēla.
- 5 2020. gada martā ministra pilnvarotā persona pieņēma jaunus lēmumus, ar kuriem lūgumi atkārtoti tika noraidīti. Viņš būtībā uzskatīja, ka meitas laulības noslēgšana saskaņā ar *WIPR* 27. pantu meitas izcelsmes valstī ir spēkā un līdz ar to nevar apšaubīt to, ka viņa savā izcelsmes valstī jau ir izveidojusi ģimeni un tāpēc vēl pirms viņas ierašanās Beļģijā nebija daļa no viņas vecāku kodolģimenes. Būtu diskriminējoši un pretrunīgi pieņemt, ka viņa vēl pieder pie kodolģimenes, un tāpēc ir pieļaujama meitas vecāku pievienošanās viņai.

Pamatlīetas pušu galvenie argumenti

- 6 Ministra pilnvarotās personas ieskatā prasītāja neatbilst Ārvalstnieku likuma 10. panta 1. punkta pirmās daļas 7) apakšpunktā (vai Direktīvas 2003/86 10. panta 3. punkta a) apakšpunktā) izvirzītajiem priekšnoteikumiem, jo viņas meita, ņemot vērā viņas izcelsmes valstī noslēgto juridiski spēkā esošo laulību vēl pirms viņas ierašanās Beļģijā, vairs nepiederēja pie viņas vecāku kodolģimenes. Tas tāpēc, ka atbilstoši Ārvalstnieku likuma 10. panta 1. punkta pirmās daļas 4) apakšpunktam un Direktīvas 2003/86 4. panta 1. punktam kodolģimeni veido laulātie un nepilngadīgi bērni, kuri nav precējušies.
- 7 Prasītāja būtībā norāda, ka nedz Ārvalstnieku likumā, nedz Direktīvā 2003/86 nav paredzēts, ka viņas meita nedrīkst būt precējusies. Turklāt viņas meitas laulība Beļģijā netiekot atzīta. Tāpēc viņas meitai, lai rastos tiesības uz ģimenes atkalapvienošanās ar viņas vecākiem, esot jābūt tikai nepilngadīgai un bez pavadības Direktīvas 2003/86 2. panta f) punkta izpratnē, un šajā lietā tas tā esot.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 8 Iesniedzējtiesa būtībā norāda, ka Tiesai, ciktāl zināms, vēl nav bijis jāizsaka viedoklis jautājumā, vai par bēgli atzītajai (nepilngadīgajai) apgādnieci ir jābūt personai, kas “nav precējusies”.
- 9 No Tiesas judikatūras (1990. gada 13. novembra spriedums lietā C-106/89 *Marleasing*, 8. punkts) izriet, ka Beļģijas Ārvalstnieku likumā saistībā ar ģimenes atkalapvienošanas izmantotie jēdzieni ir jāinterpretē, pēc iespējas ņemot vērā Direktīvu 2003/86.
- 10 Šķiet, ka prasītājas meitas situācija atbilst tai, kurā atrodas “nepilngadīgais bez pavadības” Direktīvas 2003/86 10. panta 3. punkta a) apakšpunkta izpratnē, lasot to kopsakarā ar 2. panta f) punktu, jo šajā direktīvā nav ietverta informācija par ieinteresētās personas ģimenes stāvokli, ja par bēgli atzītais apgādnieks ir “nepilngadīgais bez pavadības”. Lai gan meita 2016. gadā salaulājās Libānā ar viņas tagadējo “partneri”, Beļģijas iestādes šīs (bērnu) laulības neatzīst.
- 11 Iesniedzējtiesa norāda, ka atbildētājas ieskatā “nepilngadīgie bērni” Direktīvas 2003/86 4. panta izpratnē nedrīkst būt precējušies, lai viņi varētu atkalapvienoties kā ģimene ar apgādnieku, kas uzturas kādā no dalībvalstīm, un tāpēc būtu diskriminējoši un pretrunīgi, ja par bēgli atzītai nepilngadīgajai, kura ir precējies, vienlaikus tiktu ļauts pievienoties viņas vecākiem.
- 12 Tāpēc iesniedzējtiesa vēlas no Tiesas zināt, vai jēdziens “nepilngadīgais bez pavadības”, kurš ir bēglis, nozīmē, ka viņš “nedrīkst būt precējies”, lai rastos tiesības uz ģimenes atkalapvienošanas ar pirmās pakāpes radniekiem taisnā augšupējā līnijā, lai gan tas Direktīvā 2003/86 ietvertajā definīcijā tā nav paredzēts, un kāda nozīme ir neatzītai ārvalstī noslēgtai laulībai saistībā ar jēdziena “nepilngadīgais bez pavadības” definīciju.